

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การออกกำลังกายและการเล่นกีฬาเป็นสิ่งจำเป็นของมนุษย์ การเข้าร่วมกิจกรรมการกีฬา และการออกกำลังกายก่อให้เกิดประโยชน์ต่อร่างกาย อันได้แก่ การช่วยกระตุ้นให้ร่างกายเจริญเติบโตอย่างเต็มที่ โดยเฉพาะในวัยเด็กเป็นวัยที่อยู่ระหว่างร่างกายมีการเจริญเติบโตและมีการพัฒนาอย่างเต็มที่ ได้สมส่วน ทำให้การทำงานของกล้ามเนื้อเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังช่วยรักษาและควบคุมน้ำหนักตัว อันเป็นสาเหตุทำให้เกิดโรคอื่น ๆ ตามมา ส่วนประโยชน์ที่เกิดขึ้นทางจิตใจนั้น ผู้ที่ออกกำลังกายและเล่นกีฬาอย่างสม่ำเสมอจะเป็นผู้ที่มีจิตใจผ่องใส มีความหนักแน่น มีสมาธิในการทำงาน ร่าเริง ไม่เครียด มีการตัดสินใจดี มีบุคลิกภาพและเชื่อมั่นในตัวเองสูง (สุรชัย พันธุ์กำเนิด, 2544) จากประโยชน์ทั้งสองด้านดังกล่าวแล้วยังมีผลต่อสติปัญญา การศึกษา การเรียนรู้ ปฏิภาณไหวพริบและความคิดสร้างสรรค์ พัฒนาตนเองสู่สิ่งที่ดีงาม และยังเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาประเทศด้วย ซึ่งในการพัฒนาประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้าขึ้น ถือได้ว่าประชากรเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่ามากกว่าทรัพยากรใด ๆ ที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ อย่างไรก็ตามทรัพยากรบุคคลที่ต้องการให้มีคุณภาพนี้ก็มีลักษณะที่แตกต่างกันทั้งร่างกายและจิตใจ

ในสังคมทั่วไปการตระหนักถึงความสำคัญของคนพิการว่าเป็นสมาชิกของสังคมซึ่งเป็นบุคคลที่มีสิทธิและหน้าที่เท่าเทียมกับบุคคลปกติทั่วไปนั้นยังมีความหลากหลาย ประเทศที่เจริญและมีความพร้อมทางเศรษฐกิจมักให้ความสำคัญหรือเท่าเทียมกันระหว่างคนที่มีร่างกายปกติและคนพิการ ขณะที่คนอีกกลุ่มยังมองว่าคนพิการเป็นคนที่ไร้สมรรถภาพไม่สามารถพึ่งพาตนเองได้ โดยลำพัง ต้องได้รับการดูแลช่วยเหลือจากบุคคลอื่นเท่านั้น ปัจจุบันสังคมจึงให้ความสำคัญกับคนพิการมากขึ้น โดยจะเห็นจากการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อคนพิการที่มีมากขึ้นซึ่งรวมถึงกีฬาด้วย กีฬามีผลต่อคนพิการหลายด้าน ตั้งแต่กีฬาเพื่อการบำบัดรักษาสำหรับคนพิการ ในระยะเริ่มต้นใช้ควบคู่กับการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์ คนพิการที่พ้นระยะของการฟื้นฟูทางการแพทย์แล้วอาจเล่นกีฬาเพื่อการออกกำลังกายหรือนันทนาการ (สมาคมกีฬาคนพิการแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2541) ในที่สุดเมื่อคนพิการสามารถปรับสภาพทางจิตใจและสามารถค้นพบศักยภาพของตนเอง ก็สามารถฝึกหัดเล่นกีฬาอย่างจริงจังเพื่อการแข่งขันหรือชัยชนะ ซึ่งกีฬาอาจถูกใช้เป็นเครื่องมือในการเชื่อมความสัมพันธ์ แลกเปลี่ยนวัฒนธรรมระหว่างกัน และยังถือว่าเป็นส่วน

หนึ่งของการฟื้นฟูสมรรถภาพด้านสังคมและการอบรมขัดเกลาทางสังคมในกระบวนการพัฒนาคนพิการอีกด้วย

ในการจัดกิจกรรมกีฬานั้นไม่ว่าจะเป็นการแข่งขันกีฬาในระดับใด อาทิเช่น การแข่งขันกีฬาพาราโอลิมปิกเกมส์ การแข่งขันกีฬาเฟสปิกเกมส์ การแข่งขันกีฬาเอเชียนพาราเกมส์ ล้วนแต่เป็นกีฬาสำหรับคนพิการที่เป็นเสมือนประตูที่เปิดขึ้นเพื่อสร้างโอกาสให้คนพิการได้พิสูจน์ศักยภาพของตนเอง เป็นโอกาสที่จะทำให้คนพิการมีเกียรติ ศักดิ์ศรีเท่าเทียมบุคคลอื่นทั่ว ๆ ไป และยังเปิดช่องทางให้กับคนพิการได้ก้าวเดินหน้าต่อไปในสังคม และคนพิการที่ได้เข้าร่วมการแข่งขันก็ยังได้แสดงให้เห็นว่า เขาเหล่านี้ไม่ใช่ภาระของสังคม สามารถที่จะพัฒนาตัวเองเพื่อเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาได้เช่นเดียวกับคนปกติ และยังมีโอกาสที่จะสร้างชื่อเสียงแก่ตนเอง ครอบครัว ตลอดจนประเทศไทยได้เช่นกัน ประเทศไทยก็เป็นประเทศหนึ่งที่ได้ส่งนักกีฬาร่วมการแข่งขันกีฬาเอเชียนพาราเกมส์ พาราโอลิมปิกเกมส์และเฟสปิกเกมส์มาโดยตลอดและนักกีฬาคคนพิการของประเทศไทยก็ได้สร้างชื่อเสียงให้เป็นที่ประจักษ์แก่คนทั่วโลกมาไม่น้อย

ปัจจุบันจิตวิทยาการศึกษาได้มีบทบาทเป็นอย่างมากในการที่ทำให้ให้นักกีฬาแต่ละคนประสบความสำเร็จ และมีความสำคัญเท่าเทียมกันกับการสร้างเสริมสมรรถภาพทางกาย และทักษะของนักกีฬา (สมบัติ กาญจนกิจ และสมหญิง จันทรุไทย, 2542) ไม่ว่าจะเป็นคนปกติหรือคนพิการ การนำจิตวิทยาการศึกษาเข้ามาช่วยในการพัฒนาขีดความสามารถของนักกีฬาและมีการพัฒนาประสิทธิภาพของผู้ฝึกสอน เพื่อให้เกิดการนำมาใช้อย่างถูกต้อง ไม่ว่าจะในการฝึกซ้อมหรือการแข่งขันกีฬา ส่งผลให้นักกีฬาคคนพิการที่มีการรับรู้หรือถูกทำให้รับรู้ว่าคุณมีความสามารถก็จะเกิดความมั่นใจ มีความต้องการที่จะฝึกซ้อมในสิ่งที่ยากยิ่งขึ้นและมีแรงจูงใจที่จะกระทำสิ่งที่ยากมากขึ้น สอดคล้องกับแนวความคิดของกลูเอ็ค (Glueck, 1987) ที่ได้กล่าวไว้ว่า แรงจูงใจมีผลต่อความเข้มของการกระทำและพฤติกรรม ทำให้แต่ละบุคคลมีพลังในการที่จะทำตามที่ตั้งไว้จนประสบความสำเร็จที่แตกต่างกัน

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ซึ่งเป็นแรงจูงใจที่บ่งบอกถึงความต้องการทางจิตของมนุษย์ที่จะเอาชนะปัญหาและฟันฝ่าอุปสรรคที่ยากลำบากให้ประสบผลสำเร็จ เป็นความสามารถที่จะกระทำสิ่งใด ๆ ให้ประสบความสำเร็จเร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้ (Murrey, 1964) จึงนับว่ามีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในการเล่นกีฬาและการพัฒนาความสามารถในการเล่นกีฬา เพราะว่าเป็นการพัฒนาความสามารถในการเล่นกีฬา ไม่ว่าจะมุ่งหมายเพื่อความสนุกสนาน เพื่อสุขภาพ หรือเพื่อความ เป็นเลิศ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จะเป็นสิ่งที่ช่วยให้นักกีฬามีความมานะพยายามที่จะฝึกซ้อมหรือแข่งขันจนตัวเองทำได้และประสบความสำเร็จในที่สุด แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จะทำให้มีการเพิ่มหรือยืดระยะเวลาในการคงอยู่หรือการเป็นนักกีฬานานขึ้น และส่งผลต่อการพัฒนาความสามารถในการ

เล่นกีฬา ขณะที่ในสถานการณ์การฝึกซ้อมหรือการแข่งขันหากนักกีฬามีความต้องการที่จะประสบความสำเร็จต่ำโดยเห็นว่าสิ่งที่ทำเป็นกิจกรรมไม่ท้าทายความสามารถ แรงจูงใจที่จะเล่นเต็มความสามารถก็จะลดลง

อย่างไรก็ตามดูเหมือนว่า นักกีฬาคนพิการตัวแทนทีมชาติไทยที่มีลักษณะของความสามารถที่แตกต่างกันไป เป็นการเสียเปรียบในทางร่างกายต่อการเล่นกีฬาเป็นส่วนใหญ่ แต่ก็ยังมีความมุ่งมั่นพยายามในการฝึกซ้อม และแข่งขันกีฬา จึงเป็นสิ่งที่น่าสนใจที่จะศึกษาระดับและเปรียบเทียบระดับของแรงจูงใจที่ทำให้นักกีฬาคนพิการเหล่านี้มีความมุ่งมั่นพยายามในการฝึกซ้อมและแข่งขันกีฬา โดยเฉพาะในชนิดกีฬาที่มีความแตกต่างกัน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ด้านกีฬาของนักกีฬาคนพิการ ตัวแทนทีมชาติไทย
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ด้านกีฬาของนักกีฬาคนพิการ ตัวแทนทีมชาติไทย ในกีฬาว่ายน้ำ แบดมินตัน เทเบิลเทนนิส กรีฑา และยกน้ำหนัก

ความสำคัญของการวิจัย

ทำให้ทราบถึงแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ด้านกีฬาของนักกีฬาคนพิการ ตัวแทนทีมชาติไทย เพื่อจะได้เป็นแนวทางในการพัฒนาศักยภาพของนักกีฬาคนพิการให้ไปสู่ความเป็นเลิศ และยังเป็นแนวทางในการปรับปรุงเรื่องของการสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ด้านกีฬาให้แก่กีฬาต่อไป

สมมติฐานของการวิจัย

นักกีฬาคนพิการต่างชนิดกีฬามีระดับของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ด้านกีฬาที่แตกต่างกัน

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ

กีฬาว่ายน้ำ แบดมินตัน เทเบิลเทนนิส กรีฑา และยกน้ำหนัก

ตัวแปรตาม

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ด้านกีฬาของนักกีฬาคนพิการ ซึ่งมีองค์ประกอบ 6 ด้าน คือ

- ด้านความทะเยอทะยาน

- ด้านความกระตือรือร้น
- ด้านความกล้าเสี่ยง
- ด้านความรับผิดชอบ
- ด้านการวางแผน
- ด้านความมีเอกลักษณ์เฉพาะตน

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ด้านกีฬาของนักกีฬาคอนฟิการ ตัวแทนทีมชาติไทย โดยกลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มแบบอย่างง่าย จากนักกีฬาคอนฟิการตัวแทนทีมชาติไทย ที่เข้าร่วมการแข่งขันกีฬาเอเชียนพาราเกมส์ ครั้งที่ 2 ณ ประเทศเวียดนาม จาก 5 ชนิดกีฬา ได้แก่ วัยน้ำ แบดมินตัน เทเบิลเทนนิส กรีฑา และยกน้ำหนัก จำนวน 91 คน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ด้านกีฬา หมายถึง สิ่งที่เป็นสาเหตุทำให้บุคคลมีความมุ่งมั่นที่จะเพียรพยายามไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยไม่ย่อท้อต่อความยากลำบาก เพื่อให้เกิดสัมฤทธิ์ผลในการฝึกซ้อมหรือการแข่งขันกีฬา ที่วัดจากแบบสอบถามการวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ด้านกีฬาของสมบัติ กาญจนกิจ และนพรัตน์ เอี่ยมอดุง

1.1 ความทะเยอทะยาน หมายถึง ลักษณะที่แสดงออกของนักกีฬาที่มีต่อความต้องการจะให้ตนประสบความสำเร็จ โดยการตั้งความคาดหวังไว้สูงแม้ว่าการกระทำนั้นจะขึ้นอยู่กับโอกาส มีความมุ่งมั่นที่จะทำสิ่งที่ต้องการ ให้ได้เพื่อให้ตน ไปสู่ฐานะที่สูงขึ้นคิดเหนือคนอื่น ให้คนอื่น รู้จักด้วยผลงานเลือกทำกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการแข่งขันหรือฝึกความชำนาญและต้องการชัยชนะ เมื่อมีการแข่งขัน

1.2 ความกระตือรือร้น หมายถึง ลักษณะที่แสดงออกของนักกีฬาที่เต็มใจ เอาใจใส่ และตั้งใจจริงในการฝึกซ้อมและแข่งขันกีฬา มีความพยายามไม่ทอดทิ้งที่จะปฏิบัติให้สำเร็จ ออกทนฝึกทักษะที่ยากได้เป็นเวลานาน จะคำนึงถึงเวลาที่ผ่านไปอย่างรวดเร็วและคิดว่างานทุกอย่างจะสำเร็จด้วยความตั้งใจจริง ไม่ใช่โอกาสอำนวยให้

1.3 ความกล้าเสี่ยง หมายถึง ลักษณะที่แสดงออกของนักกีฬาที่มีต่อการตัดสินใจเด็ดเดี่ยวที่จะกระทำในสิ่งที่เป็นไปได้ โดยเลือกการฝึกทักษะที่ยากเหมาะสมกับความสามารถของตนเอง กล้าที่จะปฏิบัติให้สำเร็จมากกว่ากลัวความล้มเหลว และहनเกรงต่ออุปสรรคใด ๆ

1.4 ความรับผิดชอบต่อตนเอง หมายถึง ลักษณะที่แสดงออกของนักกีฬาที่มีความรับผิดชอบต่อในพฤติกรรมของตนเอง มีความต้องการข้อมูลย้อนกลับของงานที่ทำ พยายามฝึกทักษะของตนให้ดีและรักษาคุณภาพของงานเพื่อให้เห็นที่รู้จักแก่คนอื่น เมื่องานที่กำลังทำถูกขัดจังหวะ หรือมีผู้อื่นเข้ามารบกวนก็จะพยายามทำต่อไปให้สำเร็จ

1.5 การวางแผน หมายถึง ลักษณะที่แสดงออกของบุคคลในด้านกีฬาที่มีระบบการทำงาน รู้จักการตั้งเป้าหมายและการวางแผนที่เหมาะสม มีความสามารถในการวางแผนระยะยาว เห็นการณ์ไกล และมีความคาดหวังในผลสำเร็จของงาน

1.6 ความมีเอกลักษณ์เฉพาะตน หมายถึง ลักษณะที่นักกีฬารู้จักตนเอง เป็นตัวของตัวเอง สามารถกำหนดข้อสนับสนุนทางความคิดและกำหนดข้อสนับสนุนของกลุ่ม โดยการใช้ประสบการณ์เข้าร่วมกลุ่มและร่วมอภิปรายในกลุ่มย่อย เพื่อให้เกิดการยอมรับ และเกิดกำลังใจในผลงาน และเมื่อทำกิจกรรมใด ๆ ก็มุ่งหวังให้บรรลุมาตรฐานของตน โดยไม่มีจุดมุ่งหมายที่รางวัลหรือชื่อเสียง

2. นักกีฬาคนพิการ หมายถึง นักกีฬาที่มีความผิดปกติด้านแขนหรือขา จาก 5 ชนิดกีฬา ได้แก่ กรีฑา ว่ายน้ำ แบดมินตัน เทเบิลเทนนิส และยกน้ำหนัก

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เพื่อทำให้เกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่มีผลต่อความสำเร็จในองค์ประกอบทั้ง 6 ด้านว่าเป็นอย่างไร และแตกต่างกันหรือไม่ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาศักยภาพของนักกีฬาคนพิการให้ไปสู่ความเป็นเลิศ และยังเป็นแนวทางในการปรับปรุงหรือสร้างแรงจูงใจให้เกิดขึ้นได้เหมาะสมยิ่งขึ้น